

خدایا تو بر کار خیرم بدار

گزارش

طرح غربالگری سرطان پستان

پیشگیری و تشخیص زودرس سرطان پستان در بین 500 نفر از زنان ساکن در شهر تهران
دی 1392 - خرداد 1393

تهیه شده توسط:

واحد غربالگری سرطان پستان موسسه خیریه بهنام دهش پور

نسخه دوم - 1 شهریور 1393

شماره صفحه	فهرست مطالب
2	مقدمه
3	شناسنامه طرح
3	همکاران طرح - خیریه بهنام دهش پور
3	همکاران طرح - مرکز سلامت زنان
4	اهداف اختصاصی (Objective)
4	نتایج مورد انتظار از اجرای طرح (Outcome)
5	روند اجرای طرح
6	نقاط قوت طرح
7	نقاط ضعف طرح
8	پیوست 1 - گزارش آماری طرح
9	پیوست 2 - گزارش مراجعات و نتایج حاصله طرح
11	پیوست 3 - گزارش مالی طرح
12	پیوست 4 - گزارش تصویری طرح

مقدمه

طبق آمار سازمان جهانی بهداشت، تعداد مرگ ناشی از سرطان در جهان از 7/6 میلیون نفر در سال 2008 به 13/1 میلیون نفر در سال 2030 خواهد رسید. پیش‌بینی می‌شود میزان سرطان طی دهه آینده در ایران افزایش یابد. امروزه سرطان دومین عامل مرگ و میر در کشورهای توسعه یافته و سومین عامل مرگ و میر در کشورهای در حال توسعه است. در ایران سالانه حدود 85 هزار مورد سرطان ثبت می‌گردد و بیش از 30 هزار نفر جان خود را بر اثر ابتلا به سرطان از دست می‌دهند.¹

پژوهش، آموزش برای پیشگیری، تشخیص به موقع، درمان مناسب و مراقبت بعد از درمان، عوامل کنترل سرطان و جلوگیری از مرگ زودرس افراد مبتلا به سرطان می‌باشد.² با این وجود، حدود یک سوم موارد سرطان‌ها با بهبود شیوه زندگی قابل پیشگیری و یک سوم دیگر با تشخیص به موقع بالقوه قابل درمان است. بروز سرطان در استان‌های مرکزی کشور به مراتب بیشتر از استان‌های دیگر است.

براساس آخرین گزارش ثبت موارد سرطانی سال 1388 که در تابستان 1391 به وسیله مرکز مدیریت بیماری‌های غیرواگیر، اداره سرطان‌ها منتشر شد، از 74.067 مورد سرطان گزارش شده، به ترتیب سرطان پوست 12/3 درصد، سرطان پستان 10/6 درصد و سرطان معده 9/3 درصد از کل سرطان‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. طبق همین گزارش، بارزترین سرطان در زنان ایرانی، سرطان پستان است. از 32.898 زن مبتلا به سرطان در ایران، 23 درصد به سرطان پستان مبتلا هستند. استان‌های تهران، اصفهان و یزد به ترتیب بیشترین بروز سرطان پستان را به خود اختصاص داده‌اند. طبق گزارش‌های آژانس بین‌المللی تحقیقات سرطان (IARC) و موسسه تحقیقات، درمان و آموزش سرطان کشور، کشنده‌ترین سرطان بین مردان ایرانی، سرطان معده و کشنده‌ترین سرطان بین زنان ایرانی، سرطان پستان است. اما در کل، کشنده‌ترین سرطان در ایران، سرطان معده شناخته شده است. این سرطان رتبه اول علل مرگ ناشی از سرطان را در مردان ایرانی به خود اختصاص داده است در حالی که در زنان، بعد از سرطان پستان، رتبه دوم مرگ‌ومیر ناشی از سرطان را دارد.³

از این رو به منظور تشخیص زود هنگام، این طرح به صورت پایلوت و با هدف حساس سازی و ارتقاء سطح آگاهی و نگرش جامعه بخصوص زنان در موضوع اهمیت غربالگری سرطان پستان با مشارکت تعداد 500 نفر از زنان شناسایی و معرفی شده از سوی موسسه خیریه بهنام دهش‌پور و با همکاری مرکز سلامت زنان و بخش پاتولوژی بیمارستان آتیه و تامین کل هزینه‌های اجرایی توسط این موسسه خیریه اجرا گردیده که گزارش اقدامات و نتایج به دست آمده به شرح ادامه تقدیم حضور شما خواننده گرامی می‌گردد.

1موسسه تحقیقات، درمان و آموزش سرطان

2موسسه تحقیقات، درمان و آموزش سرطان

3گزارش کشوری ثبت موارد سرطانی 1388، وزارت بهداشت، مرکز مدیریت بیماری‌های غیرواگیر، اداره سرطان/ آژانس بین‌المللی تحقیق روی سرطان، سازمان جهانی بهداشت/ موسسه تحقیقات، آموزش و پیشگیری سرطان، بنیاد امور بیماری‌های خاص

شناسنامه طرح

- عنوان: طرح غربالگری سرطان پستان
- مجری: موسسه خیریه بهنام دهش پور
- مراکز و سازمان‌های همکار: مرکز سلامت زنان و بخش پاتوبیولوژی بیمارستان آتیه
- گروه هدف: تعداد 500 نفر از زنان 30 تا 69 سال ساکن شهر تهران
- آماده سازی و هماهنگی: فروردین تا دی 1392
- مدت زمان اجرا: 16 دی ماه الی 31 خرداد 93، روزهای دوشنبه - 13 الی 20
- هزینه اجرایی (خام): 608/043/200 ریال

همکاران طرح - موسسه خیریه بهنام دهش پور

- مسئول: مهرنوش خوشخونژاد
- مشاور مالی: لیلی رضایی
- مدیر اجرایی: سمیرا صفوی
- منابع مالی: موسسه خیریه بهنام دهش پور + کمک 200 میلیون ریالی خانم مریم کاشانی
- واحدهای همکار: حسابداری، قلم، دفتر، مددکاری
- داوطلبین همکار: خانم‌ها مریم رضایی، نازنین سپهری، رامش لاهیجی
- مشاوران: خانم‌ها مریم کاشانی، دکتر سیما گیتی، دکتر یلدا روشن، دکتر ندا مهرداد، دکتر مونا ملک زاده، آقایان دکتر موسوی زاده و حسام الدین نراقی

همکاران طرح - مرکز سلامت زنان

- مدیر و پزشک متخصص: دکتر آزاده جولایی
- دستیاران پزشک: خانم‌ها محبوبه شرف الدین، مرمر اسفندیاری
- تیم رادیولوژی: خانم‌ها دکتر کیانی و نادریان
- بخش پذیرش: خانم نسرين خجسته

اهداف اختصاصی (Objective)

- تشخیص زودهنگام موارد مبتلا به سرطان پستان در میان گروه هدف پروژه
- آموزش و حساس سازی انجام خودآزمایی ماهانه در میان گروه هدف و سایر زنان در ارتباط با ایشان
- شناسایی راهکارهای توسعه و بهبود روش اجرایی این طرح به منظور طراحی و اجرای برنامه‌های بلند مدت
- شناسایی مراکز و سازمانهای توانمند در زمینه غربالگری سرطان پستان و ایجاد شبکه ارتباطی و همکاری مشترک

نتایج مورد انتظار از اجرای طرح (Outcome)

- معرفی و آشنا سازی اهمیت غربالگری در میان زنان به منظور شناسایی زودهنگام سرطان پستان
- افزایش احتمال حفظ پستان و پیشگیری از تخلیه بی مورد زیر بغل در میان گروه هدف با انجام غربالگری و تشخیص به موقع
- شناسایی روش‌های مناسب جلب مشارکت زنان در برنامه‌های پیشگیری و آموزش
- مستندسازی دستاوردها و تهیه مقاله و گزارش علمی در پایان طرح جهت انتشار در مراجع مربوطه
- بهره برداری از نتایج حاصله به منظور طراحی برنامه آموزشی و اجرایی به صورت بلند مدت
- تهیه بسته اجرایی طرح غربالگری سرطان پستان به منظور ترویج و جلب مشارکت سازمانهای دست-اندرکار

روند اجرای طرح

- رایزنی و هماهنگی با مراکز متخصص در غربالگری سرطان پستان؛
- انتخاب و توافق با مرکز سلامت زنان به منظور همکاری در طرح با موسسه خیریه بهنام دهش پور؛
- شناسایی داوطلبین همکاری در طرح؛⁴
- هماهنگی با مرکز سلامت زنان و برنامه‌ریزی مراجعه داوطلبین برای معاینات؛
- مدیریت و هماهنگی لازم به منظور برنامه‌ریزی مراجعه کنندگان به مرکز سلامت زنان؛
- حضور مراجعه کنندگان در مرکز، تشکیل پرونده، انجام ماموگرافی، دریافت جواب، در صورت نیاز و با تشخیص رادیولوژیست، سونوگرافی، بزرگنمایی و در صورت مشاهده توده مشکوک، انجام بیوپسی در مرکز؛
- آموزش معاینه پستان و پس از آن انجام معاینات بالینی در گروههای دو نفره در اتاق مخصوص توسط جراح عمومی؛
- معاینه افراد زیر 40 سال توسط پزشک و در صورت لزوم انجام ماموگرافی و یا سونوگرافی؛
- در صورت عدم مشاهده مورد مشکوک، هماهنگی برای چک آپ طی 6 الی 12 ماه آتی؛
- انجام جراحی و خروج توده برای افراد در مرحله پیش سرطان و پس از آن بازگشت به زندگی و فعالیتهای اجتماعی و روزمره؛
- انجام جراحی و درمانهای تکمیلی (شیمی درمانی، رادیوتراپی) برای افراد مبتلا به سرطان در مراکز و بیمارستانهای مورد انتخاب؛

4. حامیان موسسه: تک ماکارون، شاتل، رایتل، دهشپاد، همکاران سیستم، بانک سامان، گاما، چرم مشهد، چای گلستان خیریه ها: سپاس، دستهای مهربان، زینب کبری، عمل پرسنل، داوطلبان، اقوام درجه یک، کارمندان مدرسه غفار رسول، افراد خارج از موسسه زنان اتباع افغان

نقاط قوت طرح

- 1- تامین کل هزینه طرح توسط موسسه خیریه بهنام دهش پور و خیرین موسسه؛
- 2- بکارگیری تنوع و تکثرهای لازم از لحاظ سن، تاهل و مجرد، محل سکونت، شغل، میزان تحصیلات در طرح فوق؛
- 3- استفاده از متخصص جراحی عمومی دارای تجربه فعالیت مرتبط در انجام معاینات بالینی و آموزش خودآزمایی پستان در گروه هدف؛
- 4- انتخاب و همکاری با مرکز سلامت زنان واقع در میدان ونک و سهولت دسترسی گروه هدف پروژه به این مرکز؛
- 5- همکاری و تعامل با مرکز سلامت زنان که دارای تجهیزات و دستگاه‌های پیشرفته ماموگرافی، سونوگرافی بوده و تصویربرداریها با کیفیت دیجیتال؛
- 6- انجام بیوپسی در مرکز سلامت زنان پس از شناسایی توده مشکوک در همان روز؛
- 7- همکاری با مرکز پاتوبیولوژی بیمارستان آتیه جهت بررسی نمونه ارسالی از مرکز و ارائه پاسخ 24 ساعت بعد از ارسال نمونه؛
- 8- دقت بالای تجهیزات و کارشناسان همکار در مرکز سلامت زنان در بررسی و شناسایی موارد مشکوک؛
- 9- اختصاص روزهای دوشنبه از سوی مرکز سلامت زنان برای انجام معاینات افراد معرفی شده از سوی خیریه و به طور میانگین بررسی تعداد 25 الی 35 نفر در هر نوبت معاینه؛
- 10- استفاده از اقدامات آموزشی و حساس سازی (نمایش اسلاید نمونه های شناسایی شده) برای گروه هدف به منظور ترغیب و تشویق ایشان برای انجام سالانه آزمایشات غربالگری در هفته های پایانی طرح؛
- 11- ارائه بروشور و محتوای آموزشی از طرف خیریه بهنام دهش پور به شرکت کنندگان در طرح؛
- 12- ارائه بسته بهداشتی به کلیه شرکت کنندگان در طرح؛
- 13- ارائه بسته مواد غذایی حمایتی به تعداد 60 نفر از زنان اتباع افغان شرکت کنندگان در طرح؛
- 14- از 14 مورد نمونه برداری از بافت مشکوک، 2 مورد مبتلا به سرطان پستان، 5 مورد پیش سرطان، 7 مورد بدون مشکل خاص؛

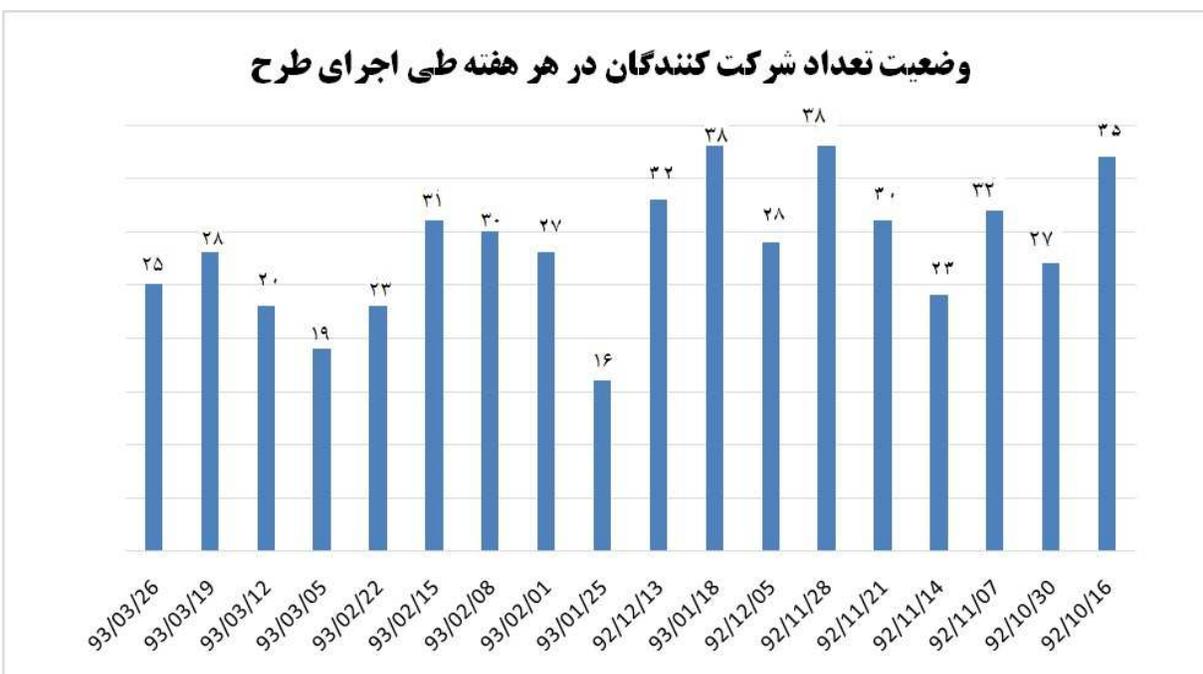
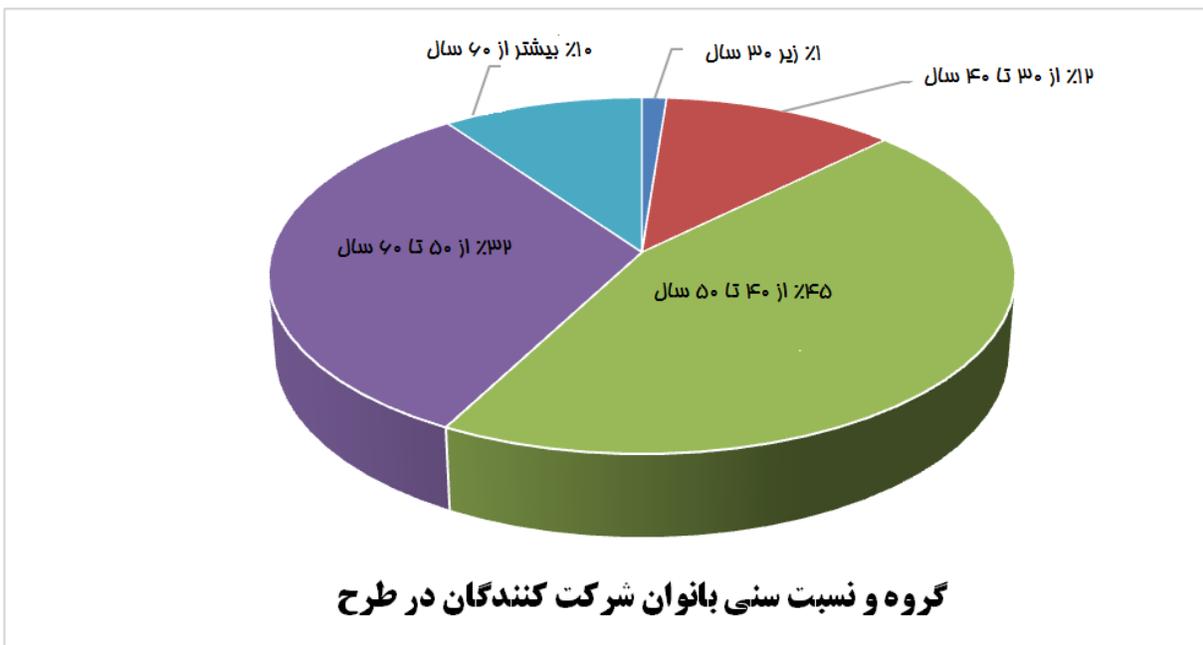
نقاط ضعف طرح

- 1- عدم استفاده هر نوع بیمه در طرح غربالگری سرطان پستان بدلیل مخالفت مدیر مرکز (با توجه به اینکه از لحاظ ethics هزینه های غربالگری توسط سیستم های بیمه ایران شناخته شده نیست، نمی بایست در انجام هر گونه غربالگری از دفترچه های بیمه خود بیماران استفاده نمود).
- 2- در بعضی موارد، جهت ارائه جواب پاتولوژی توده مشکوک، در زمانهای طولانی به متقاضیان وقت داده می شد.
- 3- حضور خود بیماران مرکز در هفته هایی که به طرح غربالگری اختصاص داشت و انجام امور وقتگیری از جمله بیوپسی؛
- 4- در بعضی هفته ها، عدم حضور به موقع پزشک در مرکز، جهت آموزش و معاینات بالینی
- 5- بدلیل محدودیتهایی در مرکز سلامت زنان و همچنین حداکثر ثبت نام 20 الی 35 نفره در هر هفته، پروژه طی 6 ماه به اتمام رسید که می بایست جهت بررسی و نتایج حاصل از طرح در زمان کوتاهتری انجام می گرفت.
- 6- طی مشاوره و تعامل با پزشکان متخصص این نتیجه حاصل گردید که هزینه های بیوپسی می بایست از طرح غربالگری جدا باشد. در جلسات و گفتگوهای مکرر با مدیریت مرکز سلامت زنان به دلیل لزوم آزمایشات دقیق تر موافقت نگردید و این هزینه ها توسط موسسه پرداخت گردید.
- 7- نارضایتی تعدادی از مراجعه کنندگان از نوع و شیوه برخورد پزشک مربوطه؛
- 8- به دلیل جوان بودن قشر پرسنل، داوطلب، حامیان موسسه و افراد ثبت نام شده در طرح فوق، 45٪ افراد شرکت کننده بین 40 الی 50 سال و 32٪ افراد را گروه سنی 50 الی 60 سال اختصاص دادند.

به پیوست گزارش آماری و تصویری از طرح ارائه گردیده است.

در پایان نیز از مجریان طرح کمال تشکر و قدردانی را داریم که با موافقت و حمایت از طرح توانستیم تعداد 7 نفر از زنان گروه هدف را در مراحل اولیه بیماری، شناسایی نماییم. امید است در فاز دوم با ارائه پکیج طرح غربالگری به بانوان شاغل در سازمانها و ارگانهای دولتی و خصوصی بتوانیم گام مثبتی در این راه انسان دوستانه برداریم.

پیوست 1 - گزارش آماری طرح

پیوست 2 - گزارش مراجعات و نتایج حاصله از طرح

نتیجه آزمایشات	اسامی - سن	تعداد بیوپسی	تعداد مراجعین - نفر	تاریخ
مادر پرسنل - پس از عمل جراحی توده 10 میلی متری مبتلا به سرطان در بیمارستان دی، مراحل درمانی تکمیلی را پشت سر گذاشتند. (نیاز به شیمی درمانی نبود و تنها رادیوتراپی شدند).	سید معصومه هاشمی پور 56 ساله	2	35	92/10/16
مددکار بیمارستان امام حسین - پس از انجام وکیوم بیوپسی توده یک میلی متری در مرکز دکتر گیتی مشخص شد موردی وجود ندارد.	راضیه انصاری نمین 65 ساله			
		0	27	92/10/30
		0	32	92/11/07
		0	23	92/11/14
مادر پرسنل از شرکت شاتل - توده در مرحله پیش سرطانی بود و در بیمارستان مهدیه تحت عمل جراحی قرار گرفتند.	فاطمه ناظر حضرتی 55 ساله	1	30	92/11/21
کارمند مدرسه غفار رسول - پس از عمل جراحی توده مبتلا به سرطان در بیمارستان خاتم، مراحل درمانی تکمیلی را پشت سر گذاشتند.	طاهره خدا بنده 45 ساله			
از اقوام پرسنل در شرکت گاما - توده در مرحله پیش سرطانی بود و در بیمارستان آرش تحت عمل جراحی قرار گرفتند.	نازنین طاهر پور 43 ساله	3	38	92/11/28
مادر پرسنل - در مرکز دکتر گیتی پس از انجام وکیوم بیوپسی مشخص شد موردی وجود ندارد.	ماه منظر خطیری 59 ساله			
موردی نبود.	معصومه خاتون امیری 45 ساله	1	28	92/12/05
موردی نبود.	لیلا حیدری 42 ساله	2	38	92/12/12

نتیجه آزمایشات	اسامی - سن	تعداد بیوپسی	تعداد مراجعین - نفر	تاریخ
از اتباع افغان- توده در مرحله پیش سرطانی بود و در بیمارستان مهدیه با هزینه موسسه خیریه بهنام دهش پور تحت عمل جراحی قرار گرفتند.	سکینه رسولی 42 ساله			
		0	32	93/01/18
		0	16	93/01/25
		0	27	93/02/01
از حامیان شرکت دهشپاد- توده در مرحله پیش سرطانی بود و طی عمل جراحی خارج گردید.	هاله شالفروش 49 ساله	1	30	93/02/08
موردی نبود.	گلچین ابراهیمی 44 ساله	1	31	93/02/15
		0	21	93/02/22
		0	19	93/03/05
موردی نبود.	زهرا رضایی 51 ساله	1	18	93/03/12
موردی نبود.	میترا شفارودی 46 ساله	1	28	93/03/19
موردی نبود.	مهری میرحیدرزاده 52 ساله	1	25	93/03/26

گزارش طرح غربالگری سرطان پستان

پیشگیری و تشخیص زودرس سرطان پستان در بین 500 نفر از زنان ساکن در شهر تهران، خرداد 1393 - دی 1392

پیوست 3 - گزارش مالی طرح

سرفصل	عنوان	ارزش ریالی
هزینه (خام)	آزمایشات و معاینات در طرح غربالگری سرطان پستان برای 500 نفر در مرکز سلامت زنان	608/043/200
هزینه	420 عدد کیسه و چاپ لوگوی خیریه	1/900/000
هزینه	رفت و آمد اتباع افغان به مرکز سلامت زنان	3/000/000
هزینه	آژانس پرسنل جهت بردن پکیج های طرح	1/500/000
هزینه	بیوپسی دو نفر از اتباع افغان در بیمارستان آتیه	2/016/008
هزینه	3 عدد فلش 16 گیگابایت جهت جمع آوری و بایگانی تصاویر ماموگرافی	1/000/000
هزینه	تصویربرداری 3 نفر از داوطلبان و پرسنل قبل از شروع پروژه با مرکز سلامت زنان	2/919/002
درآمد	قلک طرح غربالگری در مرکز سلامت زنان	5/471/000
درآمد	قلک طرح غربالگری در دفتر خیریه	3/333/500
	جمع کل هزینه ها	620/378/210
	جمع کل درآمدها	8/804/500

پیوست 4 - گزارش تصویری

	
<p>تکمیل فرم رضایتنامه توسط مراجعه کنندگان</p>	<p>توزیع پکیج مواد غذایی میان زنان اتباع افغان</p>
	
<p>استند طرح غربالگری سرطان پستان</p>	<p>محل انجام آزمایشات سونوگرافی و بیوپسی در مرکز سلامت زنان</p>
	
<p>دستگاه ماموگرافی دیجیتال</p>	<p>پکیج های طرح غربالگری سرطان پستان</p>